

Dagtilbuddets navn	Baunevang
Tilsynsførende konsulent	Ulla Kaasgaard
Dato tilsynsbesøg	15-08-2018
Dato tilsynssamtale	04-09-2018
Deltager tilsynssamtale	Bjarne Nielsen, leder Betina Søegaard Gjøl, souschef Sanne Jensen, vuggestuen Dorthe Jakobsen, børnehaven Franck Beck, Hjorte Maria Trydal, Børnehaven
Dato kvalitetssamtale	Klik for at angive en dato

Konklusion (*offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside*)

Det kan på baggrund af observationsbesøg, tilsendt materiale og tilsynssamtale konkluderes, at Baunevungen er et velfungerende dagtilbud, som fuldt ud lever op til både lovgivning og Hvidovre Kommunes kvalitetsmål.

I Baunevungen er det centralt, at der arbejdes reflekterende og dynamisk med læreplanen og de 6 temaer, med henblik på hele tiden at udvikle den pædagogiske praksis. Baunevungen tænker læringsmiljøer ind i hele dagen og har fokus på at rutiner er et vigtigt læringsrum for børnene, hvilket bl.a. ses i måltiderne, hvor der er fokus på selvhjulpenhed og dialog.

Baunevungen har en god organisering, hvor formiddagen primært anvendes til de planlagte og målrettede aktiviteter, hvor børnene opdeles i mindre grupper. Der er samtidig opmærksomhed på den pædagogiske værdi i den leg og aktivitet som er børneinitieret, samt at det pædagogiske personale understøtter børnenes leg og initiativer.

Baunevungen lægger stor vægt på bevægelse og har en særlig bevægelsespolitik. De har prioriteret at uddanne personale i sansemotorik, og der er et kontinuerligt fokus på at udvikle de fysiske rammer både inde og ude, så de understøtter bevægelse samt at omgivelser og legeredskaber udfordrer børnene motorisk.

I samspillet børnene imellem, samt imellem børn og voksne, vægtes det i Baunevungen at børnene har gode relationer til flere børn og voksne, for at de føler sig trygge i flere sammenhænge. Der bliver generelt lyttet til børnene og der er en anerkendende og omsorgsfuld pædagogik/ samværsform i institutionen. Det pædagogiske personale har stor opmærksomhed på børnene, og udtrykker interesse og glæde i samværet med børnene.

Dagtilbuddets skriftligt materiale

foreligger

- a. Læreplan -----
  - o herunder digital dannelse (medielæringsstrategi)-----
- b. Mad- og måltidspolitik -----
- c. Tabulex (forældrekommunikation), f.eks.
  - o Ugeplan -----
  - o Fora -----
  - o Nyhedsbrev -----
  - o Andet Klik for at skrive tekst
- d. Trivselsvurderinger (TOPI)-----
- e. Sprog vurderinger-----
- f. Eventuelt andet skriftligt materiale
  - o Bevægelsespolitik (dagtilbud med idræts certificering)-----
  - o Beskrivelser af arbejdet med bæredygtighed -----
  - o Andet

Tilsynssamtale

Dialog om fokuspunkter og observationsbesøg.

1. Pædagogik

Baunevangen tænker læreplanstemaer ind i deres hverdagsaktiviteter og rutiner. Deres årshjul indeholder ikke læreplanstemaer som overordnede mål for hver periode. Deres årshjul indeholder fester og traditioner, hvor der kan være et overordnet ramme som f.eks. cirkus, og indenfor den ramme tilrettelægges arbejdet med læreplanstemaer. I afdelingerne aftales specifikt hvilke læringsmål, der skal være fokus på i længere tid. Eksempler på læringsmål er science og vand.

Pædagogernes opfattelse er, at den måde der arbejdes med læreplanstemaer i Baunevangen gør, at man ikke er så fastlåst på temaer, men at det istedet retter opmærksomhed på, hvilke behov der aktuelt er i børnegruppen.

I Baunevangen anvendes et læreplansskema, som medarbejderne forventes at udfylde mindst en gang ugentlig. Det kan være en aktivitet, en rutine eller en særlig udfordring i læringsmiljøet som beskrives sammen med handlinger og refleksioner. Arbejdet med læreplansskemaerne gør, at pædagogerne får øje på detaljer, som kan optimere den pædagogiske praksis, f.eks. at en ændret indretning betyder at børnene er fordybet længere tid ad gangen, og børnene får øje på flere legerelationer. Pædagogerne oplever, at den måde at arbejde med læreplanstemaer også får sat fokus på pædagogikken i rutinerne. Rutiner fylder meget i barnets børnehave- og vuggestueliv, og der er dermed stort potentiale i at se dem som værdifulde læringsmiljøer, og det hænger rigtig godt sammen med den nye styrkede læreplan.

Tanken fra ledelsens side er, at læreplansskemaer tages op på stuemøder for at få en fælles refleksion. Det bliver også gjort, men de bruges også som individuelle refleksioner. Pædagogerne oplever arbejdet med læreplanstemaer, herunder Baunevangens eget skema, som lettere og mindre ressourcekrævende end tidligere praksis med en mere projektorienteret tilgang. Det er ledelsens fokus, at det skal fylde tilpas ift. ressourcer og kvalitet.

Pædagogerne fortæller, at det bl.a. har givet anledning til gode refleksioner omkring f.eks. hvem skal sidde sammen og spise, så den drøftelse bliver med pædagogisk fokus i stedet for praktisk fokus.

Vi drøfter morgen-rutinen og vigtigheden i at børnene får en god start (hænger også sammen med trivsel). En pædagog fortæller, at de i den ene børnehaveafdeling har arbejdet med at lave en fast struktur om morgenen, bl.a. med fokus på at skabe færre forstyrrelser for børnene, og skabe tydelighed og overskuelighed for børnene, hvad de kan lave, når de ankommer i børnehaven. De voksne hjælper dem i gang, hvis de har svært ved at vælge selv. Hvis børnene har behov for at lege vildere lege, kan de gå ud med en voksen. I hele Baunevangen har de en klar rollefordeling om morgenen, og de er bevidste om at fordele sig, samt skabe tydelighed om hvad børnene kan lave hvor.

Konsulentten peger på, at det er rart at blive afleveret til noget, og netop på observationsdagen stort set kun oplevede, at børnene der blev afleveret, kom med i et fællesskab omkring en leg eller aktivitet.

2. Trivsel

Baunevangen vægter højt at skabe et miljø, som styrker trivsel er bl.a. imødekommenhed overfor både børn og forældre, samt der er masser af smil og fysisk omsorg. Baunevangen fortæller at det er vigtigt for dem at få talt med forældrene, samt være åben for det, der er vigtigt for forældre. Medarbejderen fra Hjortene (specialgruppen) fortæller, at deres fokus er plads til forskellighed. Hjortene prioriterer også at de voksne hjælper med at sætte ord på andres intentioner, herunder at kunne forstå og indgå i sociale færdigheder. Medarbejderen beskriver, at der skal være plads til, at børnene kan holde pauser, Det er vigtigt for Hjortenes forældresamarbejde, at sikre sig at forældrene forstår både udfordringer og ressourcer hos deres barn.

Baunevangen fremhæver, at der generelt tales meget med børnene om, hvad de føler, og hvad de andre børn føler. Børnehaveafdelingen oplever, at de har sat mere fokus på børnenes trivsel i stedet for store projekter og produkter. De kigger på, hvordan børnegruppen trives med særligt øje på, at de mere passive børn er med i det sociale fællesskab.

Vi taler om, hvor vigtigt det er at få formidlet det gode børneliv og den gode stemning til forældrene. Nogle bruger billeder og en kort tekst på tabulex til forældre hver dag om hvad der er foregået på dagen. Nogen bruger at skrive en god historie om det enkelte barn direkte til forældrene. I vuggestuen prioriteres den daglige dialog i både aflevering og afhentning.

Vi taler om det betydningsfulde for børnenes trivsel at opleve glade voksne, der smiler, er kærlige, og udstråler kærlig tilgang til børnene. Glæde og begejstring i en aktivitet smitter af til andre børn og voksne.

Baunevangen har fokus på, at børnene etablerer flere venskaber, så de ikke får en afhængighed af ét andet barn, bl.a. med at de voksne laver aktiviteter med et fælles tredje, samt aktiviteter der

dyrker fællesskabet. Baunevangen vælger også at have opmærksomhed på, at børnene skal være trygge ved alle voksne, så deres trivsel ikke er afhængig af at en bestemt voksen er tilstede.

3. Sprog

Konsulenten oplever generelt megen dialog mellem børn og voksne, samt børnene indbyrdes, gennem hele observationsdagen, og særligt omkring måltiderne. Baunevangen har dialog som et centralt mål i både måltidspolitik og i læreplanen. Vi taler om, at måltidet er et oplagt forum for dialog og øvebane for de sociale spilleregler, der er for samtale (at lytte, vente på tur mm). Pædagogerne peger på at det at have dialogen under måltidet og i andre lignende situationer, er automatiseret i Baunevangen.

Baunevangen fortæller, at det kan være forskelligt, hvor meget børnene styrer dialogen, og hvor meget den voksne styrer dialogen. Nogle gange bruger pædagogerne at tage en runde, hvor alle børn får sagt noget, for særligt at få dem med, som ellers ikke siger så meget. Dialogemner kan være: "hvad har I lavet i formiddag", hvilket giver mulighed for børnene at opleve at være fælles om en oplevelse. Andre dialog emner er forberedende, som f.eks. hvad de skal lege og hvem de skal lege med efter frokost.

Baunevangen fortæller, de har et særligt læserum indrettet, som ligger for sig selv og derfor er uforstyrret. Det er de sprogansvarlige som sørger for indretning, og de gør opmærksom på anvendelse, nye tiltag mm til deres kollegaer. Rummet bliver brugt flere gange ugentligt, primært til specifikke sprogaktiviteter, f.eks. læse-leg med en lille gruppe børn. Børnene kender reglerne for rummet, og ved hvad der forventes af dem, når de skal være i rummet.

Baunevangen fortæller, de har prioriteret sprog på personalemøder mm. Vuggestuen har fokus på at opdage sproglige udfordringer tidligt, hvor forældrenes perspektiv inddrages. Der er også i vuggestuen opmærksomhed på at forældrene inddrages aktivt i deres barns sprogstimulering. Baunevangen samarbejder meget med logopæd og oplever at de har succes med børnenes sprogudvikling.

Vi taler om, at forældreinddragelse ift sprog er vigtig i alle sammenhænge. Vi drøfter, hvorvidt forældre og børns digitale liv har indflydelse på sproglig udvikling, særligt om det begrænser f.eks. samtale mellem forældre og børn.

Baunevangen har pædagoger, som har en sansemotorisk uddannelse, og der overvejes at tænke den viden ind ift at opdage sproglige udfordringer tidligt, samt tænke sansemotorisk stimulering som gavner sproget.

4. Indretning

Vi drøfter under hele samtalen, at indretning er en vigtig faktor til at understøtte pædagogikken, læring og trivsel.

Pædagoger fortæller, de oplever at børnene selv får øje på muligheder for fordybelse og ingen forstyrrelser, bl.a. har de et rum til at spille spil i, som børnene i øjeblikket bruger til at bygge lego. Pædagogerne oplever, at børnene respekterer de regler der er for rummet, f.eks. at de ikke skal forstyrre, hvis nogen andre bruger rummet.

Pædagoger fortæller, at indretningen kan være en udfordring i vuggestuen ift. at skærme børnenes leg, og skabe legezoner som tydeligt inspirerer til leg. De har hele tiden fokus på at tænke indretning og tilpasse den aktuelle børnegruppe. De anvender ofte uderummet som et supplement, særligt når de om formiddagen deler børnene op i mindre grupper. De deler meget børnene op for netop at skabe rum for nærvær og færre forstyrrelser af leg.

I den ene afdeling af børnehaven er der mange små rum som naturligt afskærmer. Vi taler om, at der kan skabes afskærmet legeområde i det store rum som f.eks. i Skoven, hvor de har haft stor fokus på indretningen. Også mobile foldemadrasser bruges i hele huset til at afskærme legen, hvilke børnene selv anvender. Også gulvtæpper kan bruges til at skabe et afgrænset legeområde.

Baunevungen vil fortsat videreudvikle på legezoner og fordybelseszoner i vuggestuen.

Ift. at afskærme/forstyrre børnenes leg kommer vi kort ind på, vigtigheden i at også de voksne respekterer legeområderne for at være en tydelig rollemodel.

Baunevungen fortæller, at der også tænkes æstetik ind i indretning, så farver mm ikke giver et for massivt og uoverskueligt sanseindtryk for børnene.

5. Organisering

Konsulenten oplever på observationsdagen, at overgangene for børnene forløber stille og roligt, og der er tegn på en god organisering.

Baunevungen fortæller, at der er en fast plan, hvis en voksen er fraværende. Det er primært om formiddagen, de planlagte aktiviteter foregår, og børnene er i mindre grupper. Der tænkes i at aktiviteter tilpasses efter børnene på dagen.

Om morgenen er der bestemte roller og opgaver, som de voksne fordeler mellem sig.

Hver dag er der morgenmøde, hvor en fra hver børnehaveafd, en fra vuggestuen, en fra specialgruppen og en fra ledelsen mødes kort. På dette møde koordineres dagen, og der er mulighed for at koble sig på hinandens aktiviteter. Pædagogerne fortæller, det fungerer rigtig godt, og opleves som en nødvendighed. Her bliver også pauser koordineret, og det giver en mulighed for at se hinanden på tværs af afdelinger.

Fredag bruges til at afholde alle interne møder, og planlægningen for børnene er fælles. Baunevungen fortæller, at det stigende behov og krav om skriftlighed gør, at mandag er på vej til at blive skrive dag, og den dags planlægning kommer til at ligne fredag. Tirsdag til torsdag bliver prioriteret til aktiviteter i mindre grupper.

Selve planlægning og organisering af aktiviteter er fastlagt på forhånd. Det samme er de voksnes opgaver og fordeling af voksne, hvilket minimerer tid til daglig snak om, hvem der gør hvad. Det er også med til at give overblik, så de spontane aktiviteter der opstår, hænger sammen med de ressourcer der er i afdelingen/på stuen, da man ved, hvad de andre gør. Det giver mulighed for at bytte indbyrdes, når alle har et fælles overblik.

Fokuspunkter dagtilbud

Baunevangen har peget på legepladsen som fokuspunkt, herunder indretning, anvendelse og personale.

Baunevangen fortæller at de er i løbende proces med at lave legepladsen om, f.eks. bedre mulighed for cykelleg. De har et mål om at legepladsen skal være foranderlig. Der er ønske om at få legeplads redskaber som kan dreje og svinge rundt. Legepladsen skal foruden fælleslege og de voksenstyrede lege, også inspirere til at børnene selv kan lege og lege uforstyrret

Baunevangen har fokus på de voksnes rolle på legepladsen.

Der er et ønske fra ledelsen om at medarbejderne ser på legepladsen, som et læringsrum også udover kl 12-14.

Pædagogerne udtrykker ønske om at bruge uderummet mere, og har oplevet at det er godt at blive inspireret til hvad man kan lave. Der var aftale om at lave bålmad en gang om ugen, som blev sat lidt i stå af afbrændingsforbuddet.

Vuggestuen fortæller at de har prøvet at lade legetingene blive på legepladsen så der kan komme vand i når det regner. Vi drøfter det at se på legepladsen med andre øjne, f.eks. have fokus på leg med vand og mudder.,

Pædagogerne fortæller at det har været rigtig godt at indføre cykelfri dag en gang om ugen, da de har oplevet at fantasilege får mere plads.

Vi taler om at legepladsen skal udfordre, og "farlige" lege er vigtige. Baunevangen kommer med et eksempel med 4 drenge som har placeret sig på toppen af en bakke i cykelområdet på legepladsen - på hver deres løbecykel. Legen går ud på at køre hurtigst muligt ned af bakken, og bremse inden man kører ind i murstensvæggen neden for. Drengene udfordrer sig selv og hinanden til udvikling af færdigheder på cykel, der vil komme dem til gode, når de senere i livet skal cykle på veje og stier i kommunen. Drengenes koncentration og opbygning af færdigheder øges ved at der indgår et faremoment.

Der er enighed om, at der er udviklingspotentiale i legepladsen, herunder hvad skal de voksnes roller være, at aktiviteter på legepladsen er lige så organiseret som de er indenfor. Vi taler om at eftermiddagen kan have en tendens til at afhentning præger hvad der foregår, og der derfor ikke bliver sat så mange planlagte/voksenstyrede aktiviteter i gang.

Baunevangen peger selv på følgende udviklingspunkter ift. legeplads:

- Vuggestuen kan bruge børnehaven legepladsen til de største.
- Gensidig inspiration mellem vuggestue og børnehaven på aktiviteter og indretning.
- Medarbejdere fra Baunevangen skal på kursusdag hos Quark, og Quark kommer i institutionen og vil give inspiration til at udvikle på uderummet.
- Baunevangen har prioriteret at nogle pædagoger har fået en sansemotorisk uddannelse, og det kan anvendes i at udvikle på legepladsens indretning og hvilke aktiviteter der skal mere af.

Fokuspunkter konsulent

Konsulenten tilslutter sig Baunevangens eget fokuspunkt.

Opfølgning

Aftaler og eventuelle opfølgende indsatser

Bilag 1

Dagtilbuddets egen beskrivelse

1. Læreplaner / læringsmiljøer

Hvordan organiserer I arbejdet med læreplaner og læringsmiljøer, herunder hvordan tilrettelægger I ...

- ... refleksioner?
- ... arbejdet med mål for børnenes læring?
- ... evalueringer?

I det daglige arbejde forventes personale at anvende en række læreplansskemaer, som dokumentation og evaluering. Mål for det enkelte område fremgår af skemaet. Personalet finder selv dele af hverdagens praksis, som de bliver nysgerrige på, undersøger, beskriver og reflekterer over. Hver ansat bør beskrive en indsats pr. uge. Indsatserne bliver genstand for fælles refleksion på et månedligt stuemøde. Nærmere uddybning og eksempler kan ses i institutionens pædagogiske læreplan.

Desuden arbejder vi løbende med læreplaner og læringsmiljøer på personalemøderne. Alle temaer tages op på to personalemøder. På det ene forbliver vi i refleksionens domæne og forholder os til temaet på et metaniveau. På det andet møde skifter vi til handlingens domæne og arbejder med hvordan vores pædagogiske værdier og mål omsættes til praktiske læringsmiljøer.

Hvordan sikrer I, at personale har ejerskab på læreplanerne og at de omsætter dem...

- ... i planlagte aktiviteter
- ... i hverdagsaktiviteter

Vores måde at arbejde med læreplaner på gør, at det er den enkelte (uanset uddannelse / stilling), der har det fulde ejerskab. Se eksempler i den pædagogiske læreplan.

Vores måde at arbejde med temaerne på personalemøder er også med til at sikre ejerskab og forankring.

Hvordan arbejder I med børnemiljø og sikrer, at I inddrager børneperspektiv?

Vi har tidligere forsøgt at udnævne en børnemiljørepræsentant og oprette et børneråd, men det har ikke fungeret optimalt. I år vil vi gøre brug af DCUM's Dagtilbudstermometer til at vurdere

børnemiljøet, samt udvælge fokuspunkter for udvikling.

Vi anser børnemiljøet for at være sammenhængende med de læringsmiljøer som vi skaber.

2. Sprogindsats

Hvordan arbejder I med sprogstrategier i det pædagogiske arbejde?

Vi har et antal sprogansvarlige fordelt i institutionen. De sørger for indretning og vedligeholdelse af vores læserum og tilhørende materialer. De sprogansvarlige har jævnligt tid på personalemøder, hvor de inspirerer kollegerne til sprogarbejdet.

Der er bestilt folier med alfabetet der i lighed med tallene (larven) sættes på trinene i et trapperum. Hver gang der udbydes kurser i læseleg sender vi personaler afsted. Dette for at udbrede kendskabet til metoden mest muligt i institutionen, så det bliver et redskab alle anvender i hverdagen.

3. Overgange

Hvordan tilrettelægger I børnenes overgangene?

(eksempelvis, hvornår afholder I introsamtaler, mm)

- **Fra hjem til dagtilbud**
Se pædagogisk læreplan side 17
- **Interne overgange, eksempelvis mellem vuggestue og børnehave**
Se pædagogisk læreplan side 17
- **Eksterne overgange, eksempelvis til eller fra et andet dagtilbud**
Se pædagogiske læreplan side 17

Hvor mange børn blev skoleudsat i det igangværende skoleår?

3 børn fra Hjortene ellers 0

Er der kommet børn tilbage, der var startet op i skole?

0

4. Inklusionsmidler

Hvordan arbejder I med de inklusionsmidler, som I har fået tildelt?

Inklusionsmidler giver dels mulighed for at vi kan sende pædagoger på efteruddannelse i inklusion. Samtidig bruges de også til at tilføre en højere normering i alle afdelinger.

Vores ambition er at inklusion skal være alles ansvar, og at særligt alle pædagogerne er klædt på til at varetage arbejdet.

5. Fysiske rammer

Hvordan udnytter og inddrager I jeres fysiske rammer i det pædagogiske arbejde?

Vi er meget heldige med de fysiske rammer som er til stede i institutionen. Vi har gode muligheder for at dele børnene op i små grupper. Samtidig er flere af rummene funktionsindrettet (såsom læserum, krearum, rytmik). Det at børnene kender rummets funktion og ved hvad der "forventes" af dem rummet, er med til at skabe forudsigelighed og overskuelighed for børnene. Det trives mange af børnene med. Samtidig letter det arbejdet, når de forskellige materialer er let tilgængelige for personalet.

Omvendt har vi også flere multifunktionelle rum, hvor vi har forsøgt at skabe en indretning som er fleksibel, og kan tilpasses forskellige behov. F.eks. har vi flere rum med borde/bænkesæt monteret, så de kan slås op ad væggen.

Vi søger hele tiden at optimere de fysiske rammer, så de tilgodeser børnenes trivsel og læring. For eksempel:

Vi har ændret et større område på legepladsen, så det tilgodeser løbe- og cyklelege.

Der er talrækker på trinene i vores ene trapperum, og snart kommer der bogstaver i det andet.

Vi har flyttet om på garderobepladserne, så Hjortegrupperne fik et mere roligt område i garderoben.

Vi har indkøbt mange lydæmpende billeder, for at mindske rumklang og støjniveau.

6. Forældresamarbejde

Hvordan sikrer I, at samtlige forældre oplever et godt forældresamarbejde?

Der er faste rutiner i forbindelse med overgange. Vi skriver jævnligt nyhedsbreve som udsendes via Tabulex. Forældre inviteres til flere børn/voksen arrangementer hen over året som er varslet op til 14 måneder i forvejen og vores personalemøder er altid åbne for forældredeltagelse. Der er god daglig kommunikation mellem stuepersonale og forældre og der er kort responstid på henvendelser til ledelsen.

Det afholdes årlige trivselssamtaler ifm. med TOPI vurderinger.

Vi afholder to årlige forældremøder. Et i foråret som er stueopdelt, hvor personalet tager pædagogiske emner op, som er meget nærværende for netop den gruppes børn. Det andet er i efteråret, hvor ledelsen tager generelle relevante emner op.

Hvordan indgår forældretilfredshedsundersøgelsen i jeres arbejde med forældrene?

Det bliver genstand for en drøftelse i forældrebestyrelsen.

I hvilke samarbejdsfora inddrager I forældrene – og hvordan fungerer det?

Forældrene inddrages via 2 årlige forældremøder samt i bestyrelsesarbejde. Deltagelse til forældremøderne er meget varieret, og vi er meget optagede af hvordan vi "fanger" forældrenes interesse.

Forældrene inviteres altid med til vores tværfaglige netværk, hvilket vi har meget positive oplevelser med. Det er meget få gange, at forældre har fravalgt at deltage. Vi oplever, at det at vi inviterer forældrene ind som aktive samarbejdspartnere er meget værdifuldt for, den reelle forskel for barnet.

Hvordan omsætter I konkret viden og værktøjer fra "Sammen om Barnet" og "TOPI" i jeres forældresamarbejde?

Vi har ikke været på SOB.

Ifm. TOPI tilbydes alle forældre en trivselssamtale årligt, som ligger i forlængelse af trivselsvurderingerne i september måned.

Umiddelbart efter trivselsvurderingerne i februar får forældrene også en tilbagemelding, men den kan være af mere forskellig karakter, afhængig af barnets trivsel.

Vi oplever, at de indikatorer som er en del af TOPI, har kvalificeret vores forældresamarbejde, fordi vi er blevet mere konkrete og klare omkring, hvilke parametre vi kigger på ift. trivsel.

Redskaberne til at kigge på positive faktorer og opretholdende faktorer finder vi også meget brugbare i forældresamarbejdet, idet det er meget håndgribeligt og noget som er nemt at formidle til forældrene, så vi får en fælles forståelse.

Til gengæld oplever vi handleplanen som mindre brugbar. Den er meget omstændig og tidskrævende, og fremstår visuelt uoverskuelig.

7. Personale

Medarbejderudvikling

Hvordan arbejdes der med medarbejderudvikling?

Vores arbejde med læreplaner gør det muligt for den enkelte at blive nysgerrig på og udvikle sin praksis. Vi afholder gruppeudviklingssamtaler årligt. Vores personalemøder og p.lørdag handler udelukkende om personaleudvikling og udvikling af praksis. Medhjælperne sendes på grundkursus, pædagoger på kursus i inklusion og sansemotorik. Alle ansatte skal på SOB fra efteråret.

Hvordan sikres der, at personalet har de fornødne kompetencer til at løse de opgaver, der skal løses?

Såfremt de ikke tilegner sig de nødvendige kompetencer via ovenstående, suppleres med tilegnelse af kompetencer via kollegasparring, pædagogisk vejleder, PPR (tværfagligt net) og andet.

Hvordan er vidensdeling organiseret?

Metoden til arbejde med pædagogiske læreplaner – stuemøder, afdelingsmøder, personalemøder mv.

Hvordan organiserer I implementeringen af nye tiltag, f.eks. Sammen om Barnet og TOPI? (fx pædagogmøder, møder for samtlige medarbejdere, teammøder, stuemøder, mm.)

Vi har en årlig pædagogisk dag, 10 personalemøder, afdelingsmøde eller stuemøde for hver gruppe hver anden fredag. Endvidere drøftes nye tiltag altid i MED.

Normering

Fordeling pædagogtimer – medhjælpertimer

<u>Pædagogtimer</u> <i>Antal timer (ikke antal medarbejdere), der varetages af uddannede pædagoger. Da</i>	775
---	-----

<i>ledere bliver lønnet af en anden konto, tæller lederens børnetimer ikke med.</i>	
<u>Medhjælpertimer</u> <i>Antal timer (ikke antal medarbejdere), der varetages af ikke pædagoguddannede medarbejdere (selvom medarbejderen kan have en anden uddannelse)</i>	444
<u>Pædagogstuderende</u> <i>Antal timer (ikke antal medarbejdere), der varetages af pædagogstuderende i de lønnede praktikperioder</i>	65

Følgende medarbejdere tæller **ikke** med i normeringen:

PAU-elever, pædagogstuderende i de ikke lønnede praktikperioder og medarbejdere i løntilskud

Er der PAU- elever i huset? Ja Nej

Hvilken betydning har det for jeres pædagogiske arbejde, at I har PAU-elever og/eller pædagogstuderende?

Det giver mulighed, for at følge den faglige udvikling på vores område.

Da vi har valgt at alle studerende er "ekstra" i de afdelinger de er i, giver det også mulighed for lidt "ekstra hænder" i hverdagen.

Hvordan har personaleudskiftningen været, når I ser et år tilbage?

Vi har haft nogen personaleudskiftninger i forbindelse med søgningen efter den "rigtige" pædagog og har derfor i nogle tilfælde haft ansatte i midlertidige stillinger.

Vi har ændret vores rekrutteringsstrategi for medhjælper, så vi ser lidt bort fra de unge og prioriterer medhjælperer der har lidt mere livserfaring og ønsker at blive i faget i længere tid.

8. Egen vurdering

Hvad er jeres egen vurdering af institutionen?

Vi anser Baunevangen for en velfungerende institution med engagerede medarbejdere og høj faglighed. Men som alle andre institutioner har vi også plads til forbedringer.

Bl.a. er vi udfordret af, at halvdelen af ledelsen er udlånt til Manegen.

På baggrund af denne vurdering, hvilke pædagogiske fokuspunkter vil I da pege på til jeres kommende pædagogiske tilsyn?

Legepladsen, herunder indretning, anvendelse og personale.

Bilag 2

Konsulentens observationsbeskrivelse

I forbindelse med det pædagogiske tilsyn, besøger den tilsynsførende pædagogiske konsulent dagtilbuddet. Besøgets varighed varierer alt efter dagtilbuddets størrelse og organisering. Den pædagogiske konsulent foretager observationer i samtlige dagtilbuddets afdelinger.

Besøget har til formål, at skabe indblik i dagtilbuddenes pædagogiske praksis. Der er fokus på, hvorvidt dagtilbuddets skriftlige materiale, såsom læreplaner, dagtilbuddets egne beskrivelser (spørgeskema), mm., omsættes i praksis. For at sikre systematik og gennemsigtighed i tilsynsprocessen (uvildighed), fokuseres der ved besøget på de tegn, der er beskrevet under de enkelte overskrifter.

I nedenstående beskrivelse kan der indgå den pædagogiske konsulents refleksioner og anbefalinger (fremhævet med *kursiv*), som vil blive drøftet ved tilsynssamtalen.

Fokus for tilsynsbesøget

1. Pædagogik
2. Trivsel
3. Sprog
4. Indretning
5. Organisering

1. Pædagogik

Hvilke aktiviteter foregår der i børnehuset?

På observationsdagen så jeg:

Morgen i børnehaven

Aktiviteter og leg i børnehaven inden formiddagsmad

Formiddagsmad og samling i børnehaven

Vokseninitieret og struktureret aktivitet med spil i Minigruppen Mariehøns (ca 2,5-3 år)

Legeplads formiddag vuggestuen, herunder struktureret aktivitet med dans (styret af de voksne, frivilligt hvem der deltager)

Frokost børnehaven

Legeplads børnehaven efter frokost

Eftermiddagsmad vuggestuen

Legeplads eftermiddag vuggestuen

Ydermere var der tur og cykelleg planlagt i børnehaven om formiddagen. Jeg var ikke tilstede under disse to aktiviteter.

Pædagoger fortæller at Fri for mobberi er fastlagt i ugeskemaet i både børnehaven og vuggestue.

Hvordan tænkes læring ind det planlagte, det spontane og rutinerne?

Baunevangen beskriver i deres læreplan, at de arbejder med læreplanstemaer både i planlagte aktiviteter og rutiner. De benytter sig af skemaer, hvor alle medarbejdere forventes at reflektere

over arbejdet med læreplanen i konkrete aktiviteter og situationer. Min oplevelse er at Baunevangen tænker læreplanstemaer ind i hverdagen (både rutiner og planlagte aktiviteter).
(hvordan oplever I det selv? -ift. børnene? Gør det en forskel?)

På observationsdagen oplever jeg læring i det planlagte, f.eks. den meget strukturerede aktivitet i Mariehøns m/ spil. Pædagogen fortæller, at målet er at lære at lytte, vente på tur, følge regler, opmærksomhed på hinanden og sproglig udvikling (ordforråd). Jeg oplever at pædagogen er meget struktureret, og holder fast i den ramme hun har sat for aktiviteten. Jeg oplever at børnene er interesserede og fastholdes stort set alle 4 gennem hele aktiviteten. Pædagogen fortæller at det var første gang for de 3 af børnene, og hendes erfaring er at allerede næste gang kan de meget mere. Min oplevelse er at det fungerer godt for børnene at pædagogen er tydelig med rammen, holder fast i rammen, at hun hele tiden guider med spil og ord og kropssprog/-kontakt (holder på hånden mens hun siger "det er ikke din tur nu").

Af rutiner så jeg bl.a. frokosten i børnehaven. I måltidspolitikken skriver Baunevangen bl.a. at børnene har en værtsrolle, at børnene selv hælder op og tager maden fra fade. Det hænger godt sammen med det jeg så på dagen, hvor to børn henter mad med en voksen. De sætter maden ud på bordene, børnene øser selv mad på deres tallerken, og hælder selv vand op i deres glas. Læringsmål er selvhjulpenhed, socialt fællesskab, finmotorik (Baunevangens egne ord).

1. Pædagogik

Tegn hos børn

- Børnenes deltagelse: Børnene er aktivt deltagende, dvs. engageret, lyttende og optaget.
- Børnenes nærmeste udviklingszone: Børnene viser tegn på at være tilpas udfordret, dvs. at børnene giver udtryk for, at de vil prøve noget nyt, eller børnene viser tegn på at være trygge ved at udfordre sig selv eller bliver udfordret.

Jeg oplever at børnene er deltagende og engagerede i de aktiviteter som de voksne styrer og/eller deltager i.

F.eks. på legepladsen, vuggestuen om formiddagen. Her er der en danseaktivitet, hvor 3 voksne og 12-15 børn danser. En voksen styrer det, de to andre motiverer, opmuntrer, guider mm. Alle tre voksne er aktivt deltagende. Da jeg kommer på legepladsen, er alle de børn der er med aktive og optagede af, hvad de skal gøre til sangen.

Om morgenen i børnehaven bliver der lavet et fælles puslespil, en voksen og 4 børn. Den voksne får inddraget børnene i at lægge hver deres brikker, et af børnene er mindre deltagende og har måske bare brug for at sidde tæt på en voksen. Senere går den voksne fra puslespillet og de 3 af børnene fortsætter med at lave puslespil sammen.

Nogle børn kan have svært ved at blive i en aktivitet, hvis der ikke er en voksen med, f.eks. om morgenen var der 2-3 børn som tegnede først sammen med en voksen, men da den voksne var nødt til at tage sig af andre opgaver om morgenen og forlod bordet, kort efter har alle børn forladt bordet.

Jeg oplever generelt mange børn i løbet af dagen i gang med leg eller aktivitet. I nogle lege bliver forskellige lege afprøvet, f.eks. på legepladsen hvor en gruppe børn først leger på klatrestativet, så laver de et rockband. Børnene er forskellige ift hvor lidt og hvor meget de udfordrer sig selv.

F.eks. oplevede jeg en modellervoks aktivitet om morgenen i børnehaven (inden samling). Børnene brugte modellervoksen forskelligt. Nogle æltede den samme kugle i lang tid, nogle brugte redskaberne, og nogle lavede kager eller figurer ud af modellervoksen.

1. Pædagogik

Tegn hos de voksne

- De voksnes relation til børnene: De voksne er nærværende, lyttende og engagerede. De voksne har øjenkontakt med børnene. De voksne har tilpas fysisk kontakt til børnene.
- De voksne arbejder med differentieret tilgang: De voksne tilbyder børnene differentierede aktiviteter, afstemt efter alder, udvikling, interesser, mv.
- De voksne følger børnenes læringsinitiativer: De voksne ser børnenes initiativer og følger og evt. udbygger dem.
- De voksne understøtter børnenes leg: De voksne skærmer børnene, så de kan lege uforstyrret. De voksne udvider legen, eksempelvis ved at deltage, tilføje idéer eller materiale, eller ved at understøtte børnene i at deltage i legen.

På observationsdagen oplever jeg de voksne som nærværende og engagerede i samværet med børnene. F.eks. i vuggestuen i den strukturerede aktivitet hvor den voksne har fuld fokus på alle 4 børn, sørger for at have øjenkontakt med dem når de bliver guidet. Også på legepladsen i vuggestuen er alle voksne sammen med en eller flere børn, hvor de er tæt på det enkelte barn og hjælper med at barnet tør rutsje ned af rutsjebanen eller hjælper med at lege sammen.

I børnehaven oplever jeg bl.a. om morgenen at en voksen sætter sig ned og laver magneter med nogle børn. Et barn er startet med at bygge, den voksne kommer med sammen med flere børn. Den voksne bygger selv, og både børn og den voksne inspirerer hinanden.

I den strukturerede aktivitet, vuggestuen, Mariehøns fortalte pædagogen at børnene er udvalgt efter at de 3 næsten lige er startet, og den sidste har prøvet spillet før, og kan derfor være en rollemodel for de andre. Børnene er dermed udvalgt og sammensat efter pædagogiske overvejelser.

I løbet af hele dagen oplevede jeg, at børn fordelte sig indenfor den givne ramme, både indenfor og udenfor, og dermed er der muligheder for at børnene kan etablere deres leg uforstyrret.

I børnehaven om morgenen inden samling var der en tydelig opdeling mellem børnegrupperne og det de lavede, og det virker som om børnene selv vælger hvad de vil lave. De voksne er både med i selv leg/aktivitet og/eller understøtter børnene i at finde hen til noget andet. Jeg oplever også at indretning og de voksnes placering er med til at børnene selv finder hen til det de gerne vil, og det hele foregår uden konflikter.

En voksen læser en bog for 6-7 børn i sofaen, 6 børn sidder ved et bord og laver modellervoks, i starten uden en voksen. En voksen sidder i det andet rum ved et bord for 2-3 børn tegner. Nogle børn leger med borg og biler, andre leger med lego. Der er en rolig stemning i rummene, børnene er fordelt over det hele. Da børnene er færdige med at læse i sofaen, finder de stille og roligt hen til andre aktiviteter og lege. Der bliver efterfølgende leget med magneter på tæppet ved sofaen. De voksne hjælper børnene med at komme med i leg, en voksen går med i modellervoksaktiviteten.

I den situation oplever jeg børn der er fordybet i leg i længere tid, alle børn er sammen med nogen, det er en god stemning at blive afleveret til, der er åbenlyse tilbud om leg/aktivitet at komme i gang med når børnene starter deres dag i børnehaven.

2. Trivsel

Hvordan er det relationelle samspil?

Generelt oplever jeg et godt samspil mellem voksne og børn. De voksne har god opmærksomhed på børnene, f.eks. at få øje på at børnene vil spille fodbold, og har brug for lidt hjælp til at få det struktureret. Når børnene selv kommer til de voksne, bliver børnene mødt med interesse, trøst, kram, støtte o.lign.

Trivsel

Tegn hos børn

- Børnene virker glade.
- Børnene viser engagement, nysgerrighed og optagethed.
- Børnene indgår i ligeværdige udviklende relationer med hinanden.
- Børnene opsøger de voksne, hvis de har brug for støtte.

På observationsdagen oplever jeg meget få konflikter mellem børnene. Jeg oplever mange børn lege med hinanden, og flere lege i børnehaven var med mere end to deltagende børn. I vuggestuen på legeplads, oplever jeg stort set alle børn er i gang med at lege, eller er sammen med en voksen.

Jeg oplever glade børn, som er optaget af det de laver. Nogle børn kan have sværere ved at være fordybet i det de laver, eller have svært ved at finde ud af det med hinanden, hvis en voksen ikke deltager eller støtter.

Jeg oplever, at børnehalebørnene klarer mange ting selv. De kommer til de voksne og beder om hjælp, og for at blive trøstet. Nogle børn henvender sig meget til de voksne også bare for at fortælle om deres oplevelser, og andre børn er mere optaget af de andre børn.

Trivsel

Tegn hos voksne

- De voksne virker glade – på en professionel måde.
- De voksne viser omsorg, fagligt engagement og optagethed.
- De voksne hjælper børnene på en anerkendende måde ved konflikter.

Jeg oplever de voksne i Baunevangen som værende opmærksomme på børnene. Børnene, både i vuggestue og børnehave, bliver trøstet når de er kede af det. De får kram, også uden at det er trøst, men bare for at få et kram.

De voksne smiler meget, griner, er udtryksfulde i ansigtet. F.eks. ved danseaktiviteten i vuggestuen, hvor jeg oplever de voksne som engagerede og glade, og børnene smiler og griner og er også engagerede.

I den aktivitet oplever jeg at de voksne imiterer børnenes udtryk, sætter ord på, og børnene oplever individuelt de bliver set og hørt i den fælles aktivitet.

En aktivitet med modellérvoks:

Et barn går fra bordet og hen til den voksne for at få hjælp, den voksne sætter sig hen ved siden af barnet, og hjælper med at vise og guide hvordan barnet kan lave modellérvoksen, kommer med forslag "måske skal du have en lidt mindre klump". Den voksne får hjulpet barnet ved at tjekke af om den voksnes forslag kan bruges. Jeg oplever det fungerer godt med at den voksne sætter sig tæt på barnet i stedet for at guide hen over bordet.

Formiddagssamling i børnehaven:

Der skal synges en sang, et barn foreslår en sang. Så starter sangen, to børn holder sig for ørerne og siger blablabla. Et af børnene har foreslået sangen. Da sangen er forbi og børnene skal have noget at spise, går den voksne over til de to børn og siger "det er ikke ok at sidde sådan, I er de store, de små ser op til jer, enten synger I med eller også lader I være med at synge med". Jeg oplever den voksne henvender sig til børnene direkte, anviser hvad de kan gøre, markerer "regler" for samlingen.

Jeg oplevede få konflikter og har derfor kun få eksempler på, hvordan de voksne hjælper børnene ved konflikter.

Konflikt, børnehaven inden formiddagssamling:

Der sidder 7 børn og 1 voksen omkring et bord og laver modellérvoks. Et barn kaster en plastikkagerulle i hovedet på et andet barn. Den voksne ved bordet går over til ham og siger "det vil jeg ikke have", barnet er fortsat vred og den voksne kan ikke få kontakt til barnet, og barnet afviser den voksne. En anden voksen kommer og tager barnet med i rummet ved siden af. Den voksne ved bordet siger til de andre børn "XX blev godt nok vred", de andre børn reagerer ikke på det, og der tales ikke mere om situationen. Kort efter kommer den anden voksen tilbage til bordet med barnet som er blevet roligt, og har fået fortalt hvad han blev så vred over. Den voksne siger "XX siger at YY har taget den kagerulle som XX havde", den voksne ved bordet siger, det er nødvendigt at deles om redskaberne. Der hjælpes med at finde flere redskaber, og drengen kommer med i aktiviteten igen.

Jeg oplever den voksne hører på det barn, der har kastet noget i hovedet på det andet barn. Den voksne hjælper barnet med at få sagt/sat ord på det der er sket og hvorfor. I denne situation overtager en voksen konflikten, og det oplever jeg som positivt. Jeg oplever, barnet kommer tilbage og kommer med i gruppen/aktiviteten igen. Der tjekkes af med de øvrige børn, hvad de tænker, sætter ord på overfor de andre børn.

3. Sprog

Hvordan arbejdes der med verbal og nonverbal kommunikation?

I Baunevangens læreplan er der bl.a. lagt vægt på samtale, kommunikation, at kunne gøre sig forståelig og at sproget er en vigtig del af kontakten med andre, og dermed vigtig for det sociale liv. I Baunevangen oplever jeg meget dialog mellem børn og mellem børn og voksne, gennem hele dagen jeg var der. Det virker som om at de voksne har en opmærksomhed på dialogen i forskellige sammenhænge, og det er gennemgående.

Dialogisk læsning er nævnt som en metode i Baunevangens læreplan og jeg oplever teknikken brugt i en samling inden frokost i børnehaven. Derudover var der også spontan læsning/kigge i bøger med og uden voksne morgen og formiddag.

Tegn hos børn

- Børnene viser interesse for det talte sprog og prøver at udtrykke sig sprogligt.
- Børnene stiller nysgerrige undersøgende spørgsmål.
- Børnene lytter til hinanden og til de voksne.
- Børnenes nonverbale kommunikation, eksempelvis kropskontakt, virker afstemt.

Jeg oplever, børnene i vuggestuen bruge sprog/lyde/kropssprog, og de er ikke tilbageholdende med at komme og fortælle. Der er nogle børn, der er mere stille end andre.

Børnehavebørnene er nysgerrige, og stiller flere spørgsmål til de voksne f.eks. under dialogen i spisningen. Der er også børn der er mere afventende. Jeg oplever dagen igennem sproget brugt i leg mellem børnehavebørnene, både til at udvikle legen, forhandling, hyggesnak.

Jeg oplever, børnene i både børnehave og vuggestue forsøger at kommunikere enten med sprog, lyde, fagter.

Jeg oplever, at dialogen i de to spisesituationer i børnehaven (formiddagsmad og frokost) fungerer godt. Den voksne får inddraget alle børnene. Børnene stiller nysgerrige spørgsmål også til og om hinanden. Børnene er lyttende, både overfor hinanden og den voksne.

Sprog

Tegn hos voksne

- De voksnes kommunikation med børnene er anerkendende og kendetegnet ved respekt.
- De voksne viser nysgerrighed for hvad børnene siger og reagerer relevant.
- De voksne muliggør, at børnene kan færdiggøre deres sætninger.
- De voksne stiller åbne, undersøgende spørgsmål, der understøtter børnene i deres optagethed.
- De voksne skaber muligheder for at børnene kan bruge og udvikle deres sprog i planlagte aktiviteter, som eksempelvis dialogisk læsning eller samling.
- De voksne arbejder målrettet med sprog i forbindelse med hverdagsrutinerne, som eksempelvis ved måltiderne.

- Der er overensstemmelse mellem den verbale og nonverbale kommunikation hos de voksne.

Både i børnehaven og i vuggestuen oplever jeg voksne der møder børnene anerkendende, f.eks. ved at de viser interesse for børnenes fortællinger og spørger nysgerrigt. Jeg oplever, der i børnehaven er flere situationer i løbet af dagen (spontant eller planlagt rum), hvor den voksne er aktiv deltager i en dialog med børnene og får skabt en rum for dialog også mellem børnene.

En situation i børnehaven om morgenen:

Et barn bliver afleveret, mor siger "fortæl om det lego du fik i går", snakken kommer i gang om lego, et andet barn siger "jeg vil gerne have politilego", et andet barn siger "du kan skrive det på en ønskeliste", den voksne siger "det var da en god ide", snakken om lego fortsætter mellem børnene og den voksne.

(konsulentens refleksioner over den observation: dialog, fællesskab, samvær, god ide med dialog i en aktivitet/leg, her i eksemplet en byggeleg, der er også noget udveksling mellem hjem og institutionsfællesskabet for flere af børnene)

Formiddagsmad i børnehaven:

Børnene sidder ved 4 borde, der sidder en voksen ved de to af bordene. Der er dialog ved alle borde, ved bordene med voksne tales der bl.a. om formiddagens aktiviteter med flere detaljer.

I vuggestuen oplever jeg meget italesættelse af hvad der skal ske, hvad den voksne gør selv, og hvad barnet gør. F.eks. i spilaktiviteten Mariehøns, italesætter den voksne hele tiden anvisninger og rammer og understøtter det med at vise det f.eks. med at pege.

I egenbeskrivelse og læreplan beskriver Baunevangen metoder til det mere målrettede sprogarbejde og nævner bl.a. dialogisk læsning som en metode der anvendes. På observationsdagen så jeg teknikker fra metoden dialogisk læsning anvendt i børnehaven inden frokost:

En voksen samler alle børnene i læsehjørnet. Alle børnene sætter sig i en slags rundkreds, en voksen styrer og en voksen er på sidelinjen. Den voksne siger "alle skal sætte bøgerne i bogreolen, det er kun mig der skal have en bog". Børnene sætter bøgerne på plads. Den voksne taler med børnene om de kan huske bogen de læste i går, det er den samme bog de skal læse. Der tales lidt om hvem der er med og hvad den overordnet handlede om. (Lasse Leif og luskelise, en makrelmad mm). Den voksne læser lidt op af bogen, så tales der om makrelmadder, at det er en fisk, at det er sundt at spise fisk. Nogle børn vil gerne sige noget, den voksne siger "I skal række hånden op og blive siddende". Den voksne læser videre, stopper op nogle gange undervejs hvor der tales om det der er læst og om nogen kan huske hvad der sker derefter. Børnene svarer, og der er ikke fortsat en regel om at række hånden op. Stort set alle børnene er koncentrerede om historiefortællingen hele vejen og de kigger på bogen, som den voksne holder op mens hun læser.

Jeg oplever en ro i situationen.

(Konsulentens refleksioner: fællesskab, samvær, at lytte til en fortælling, arbejdshukommelse, at have fælles opmærksomhed, tænke abstrakt, kunne genfortælle dele af historien)

4. Indretning

Hvordan arbejdes der med indretning? (Indenfor og på legepladsen)

Baunevangen har opmærksomhed på deres fysiske rammer både indendørs og udendørs med fokus på børnenes trivsel og læring. De har en del små rum som gør at de voksne kan gøre noget med en lille gruppe af børn og være uforstyrret. Rummene anvendes også af børnene uden en voksen, og her er det også gældende at børnene kan lege uforstyrret.

Baunevangen har fokus på at de fysiske rammer både inde og ude skaber plads til bevægelse og leg.

Tegn vi ser efter

- Indretningen afspejler relevante pædagogiske overvejelser.
- Børnene anvender rummene og de tilgængelige materialer.
- Voksne anvender rummene og de tilgængelige materialer.

Børnehaven:

I den ene afdeling er der to store rum, hvor der er mange legezoner som er afgrænset af rumdelere som er lave, så børnene kan se over dem. Der er 2-4 slags legetøj ved hver legezone, f.eks. 3 slags byggelegetøj i rumdeleren ved tæppe (sofaen). Børnene kan lege uforstyrret (deres leg foregår ikke der hvor andre skal gå). Jeg oplevede ikke børn, som gik rundt uden at have noget at lave. Jeg oplevede ingen konflikter over leg eller legetøj, undtagen en (som måske i virkeligheden ikke handlede om legetøj).

I den anden børnehaveafdeling er der flere små rum hvor børnene legede forskellige lege, og gangen bliver også udnyttet til leg (briobane eller lign.). De to hovedstuer er indrettet lidt forskelligt, og det er primært her der spises og borde og taburetter fylder meget af rummene.

I vuggestuen er der på nogle stuer reoler langs væggene. Borde og stole fylder meget på stuerne. Der er madrasser på en af stuerne og på gangen. Der er kasser med legetøj i børnehøjde. Noget legetøj og nogle spil er i voksenhøjde på åbne hylder.

En af pædagogerne (sensemotorisk vejleder) fortæller at de er i gang med at se på indretning både inde og ude ift. at indretningen understøtter børnenes sansemotoriske udvikling.

Udenfor Mariehønsstuen er der sat et skilt med "at lytte", et fokusmål de arbejder med i øjeblikket og som de vil gøre synligt for forældre.

Legeplads børnehaven:

Nogle børn spiller fodbold på arealet ved overdækket hus og cykelbane. Børnene har mål op af huset. En voksen har været med til at sætte de fysiske usynlige rammer for fodboldspillet. Der er af og til børn, som går hen over "fodboldbanen", et barn spiller hockey med sig selv henover banen. Der er en afgrænset bane på den anden legepladshalvdel, her står der borde/bænkesæt.

Der er borde/bænkesæt på flere forskellige steder på hele legepladsen. På observationsdagen oplevede jeg borde/bænkesættene på boldbanen blive brugt til en planlagt aktivitet (mirabeludstening) efter frokost.

Legeplads, vuggestuen:

Der er flere forskellige tilbud til børnene: sandkasser, gyng, legehuse, klatreting. Der til dels ujævn grund på legepladsen. Børnene bruger stort set det hele.

Danselegen om formiddagen foregår på fliserne lige udenfor stuerne.

(konsulentens spørgsmål: hvilke overvejelser har I om indretning ude og inde ift. at ville skabe forudsigelighed og overskuelighed for børnene (fra egenbeskrivelsen) Indretning ift. læringsrum kan, vil og skal?)

5. Organisering

Hvordan organiseres det pædagogiske arbejde?

Baunevangen har en vuggestueafdeling med 5 stuer, hvor en af stuerne er for de ca 2½-3 årige børn. Pædagogerne fortæller at de laver nogle aktiviteter på tværs af stuerne og gerne vil gøre flere. Mariehønsestuuen som er for de ældste vuggestuebørn, arbejder målrettet med selvhjulpethed, sociale færdigheder og sprog.

Børnehaveafdelingen er delt i to underafdelinger, Skoven og Engen. De arbejder som to teams. En pædagog fortæller at de planlægger stort set hver for sig. De laver dog nogle aktiviteter på tværs og hver fredag er børnene samlet, og de to teams skiftes til at have mødedag.

I hver børnehaveteam er der en specialgruppe tilknyttet, hvor børnene inkluderes med den øvrige børnegruppe i hele eller dele af hverdagen, alt efter hvad det enkelte barns behov er. De to specialstuer fungerer som ét team.

Baunevangen bruger primært formiddagen til planlagte aktiviteter og voksenstyrede aktiviteter i mindre grupper. Jeg får fortalt at de har en skemalagt plan for hvad der skal ske. De benytter også et skema for organisering af tiden på legeplads i børnehaven ca kl. 12-14 med forskellige voksenroller.

Ift. organisering i dagligdagen oplever jeg på observationsdagen at de voksne er godt fordelt ift. børnene. De får koordineret løbende med hinanden, f.eks. at to voksne skifter pausetid for at den ene voksen kan være nærværende i en aktivitet med børnene.

Tegn hos børn

- Børnene kender overgangsrutinerne og mestrer overgangene.
- Der opstår ikke unødvendig ventetid.

De overgange jeg oplever på observationsdagen, foregik i et roligt tempo. I vuggestuen guides børnene løbende i hvad de skal. Nogle af børnene kan genkende hvad de skal, f.eks. når de skal ind fra legeplads til frokost. De ved at de skal tage sko og tøj af i garderoben. Om eftermiddagen er overgangene mere flydende i vuggestuen. Børnene kommer op på forskellige tidspunkter fra deres lur, så derfor er det ikke alle børn der spiser eftermiddagsmad sammen, og de kommer løbende ud på legepladsen efter de hver især har fået eftermiddagsmad.

I børnehaven oplever jeg at nogle børn kender rutiner i overgang, mens andre ikke kender/husker det. Jeg fik fortalt af pædagogen at nogle af rutinerne omkring samling var forholdsvis nye. Og jeg var på observationsbesøg i august, hvor en del børn har haft ferie.

Overgang mellem leg/aktivitet og formiddagssamling i børnehaven:

Børnene ved modellérvoks bordet får at vide "nu skal vi rydde op fordi vi skal have formiddagsmad". Det foregår i et stille og roligt tempo. Børnene får at vide de skal gå ud og vaske hænder. Nogle børn

leger med magneter på et tæppe. De får også at vide de skal rydde op. De har bygget noget som de gerne vil gemme. En voksen foreslår de kan sætte det på reolen. Børnene bliver løbende sendt ud for at vaske hænder. Midt i det hele slåsser 3 børn for sjov.

Jeg oplever at det er en tryghed for børnene, at voksne guider dem løbende ift. at huske på hvad rutinen er. Børnene fulgte hvad de voksne sagde til, f.eks. i ovennævnte eksempel med de slåssende børn, som blev fortalt at nu skal I sætte jer op.

Organisering

Tegn hos voksne

- Organisering afspejler relevante pædagogiske overvejelser.
- De voksne forbliver i aktiviteten.
- Dagens ressourcer anvendes hensigtsmæssigt.
- Der arbejdes med en tydelig rollefordeling.
- Der arbejdes med mindre grupper.
- Overgange er organiseret således, at der ikke sker konfliktoptrapping.
- Organiseringen er synlig, eksempelvis i form af bordplaner, piktogrammer, mm.

Børnehaven:

Om morgenen virker det som om at de voksne har fordelt opgaver mellem sig. I den ene afdeling er der en voksen på hver stue, og de to voksne laver noget med børnene. Den sidste voksen virker til at have en mere flydende rolle, går lidt til og fra stuen, tager imod børn og får dem i gang. I den anden afdeling er de tre voksne også fordelt ift. børnene. En af de voksne tjekker ind på iPad eller skriver/tjekker beskeder, mens de to andre er sammen med børnene.

I samlingen som jeg oplever, er der en voksen som styrer samlingen og den anden voksne sidder ved et bord med børnene. Der er faste pladser til formiddagsmad (vist nok nye faste pladser).

Formiddagen er struktureret med aktiviteter hvor børnene er delt op.

Den samling jeg oplever i børnehaven, brugte piktogrammer til at vise hvilke børn der skal være sammen med hvilken voksen og hvad de skal lave. (formiddagens program)

Pædagog fra børnehaven fortæller, at de er begyndt at bruge tavle med piktogrammer til formiddagssamling, hvor der bl.a. gennemgås formiddagens program. De kan mærke på børnene at det giver ro. Også opdeling af legezoner har givet ro. Jeg kan observere på dagen at der er ro på alle børn og de fordeler sig over alle rum. Der er ingen konflikter mellem børnene.

Legeplads, børnehaven efter frokost:

Da der er 3 voksne ude, åbnes op for hele legepladsen. Nogle børn spiller fodbold, en voksen er med i starten, og sætter nogle rammer for spillet, f.eks. hvor er målene, hvem er sammen, hvor er banen. På et tidspunkt trækker den voksne sig fra spillet og er med fra sidelinjen, hvor børnene guides i at gøre plads til alle i spillet. Børnene fortsætter med at spille, der er ca 4-6 børn med.

En voksen leger gemmeleg med nogle børn, jeg tror på børnenes initiativ. De voksne er fordelt ift. børnene, nogle er aktive, nogle er støttende, nogle er på sidelinjen.

En voksen sætter på et tidspunkt en aktivitet i gang med at udstene mirabeller (tror jeg det er).

En voksen fortæller mig: der er et skema for legepladsen med voksenopgaver, som overordnet er: 1 voksen laver en aktivitet, 2 voksne er på hver deres legeplads og har en opsynsrolle og 1 voksen er indevagt til at hjælpe de børn der skal tisse mm. Hvis det er muligt, er der sat en voksen mere på til aktivitet.

(spørgsmål: hvordan oplever I selv brugen af det skema? Giver det noget ift. børnene? Til jeres egen organisering?)

Vuggestuen:

Formiddagens program indeholder en aktivitet for 4 børn og resten på legepladsen som indeholdt en planlagt, voksenstruktureret aktivitet (12-15 børn deltog, tilbud). De voksne var fordelt, og det virker som om de er bevidste om hvem der skal være hvor ift. det planlagte, og ift. de øvrige voksne bevægede de sig rundt blandt børnene og støttede individuelt, en voksen sad fast i sandkassen. Ved overgangen til spisningen virker det godt organiseret mellem de voksne, og børnene virker rolige i den overgang.

Om eftermiddagen virker det mere tilfældigt hvem der løser hvilke opgaver. F.eks. på den enkelte stue koordinerer de to voksne løbende med hinanden hvem der gør hvad, og de fortæller hvad de gør til hinanden.

På legepladsen om eftermiddagen i vuggestuen er der ikke planlagte aktiviteter. De voksne bevæger sig ikke rundt i samme grad som om formiddagen.